

Lichthinder en sterrenkunde

AMATEUR-STERRENKUNDE IN DE SCHIJNWERPER

JOOST VERHEYDEN

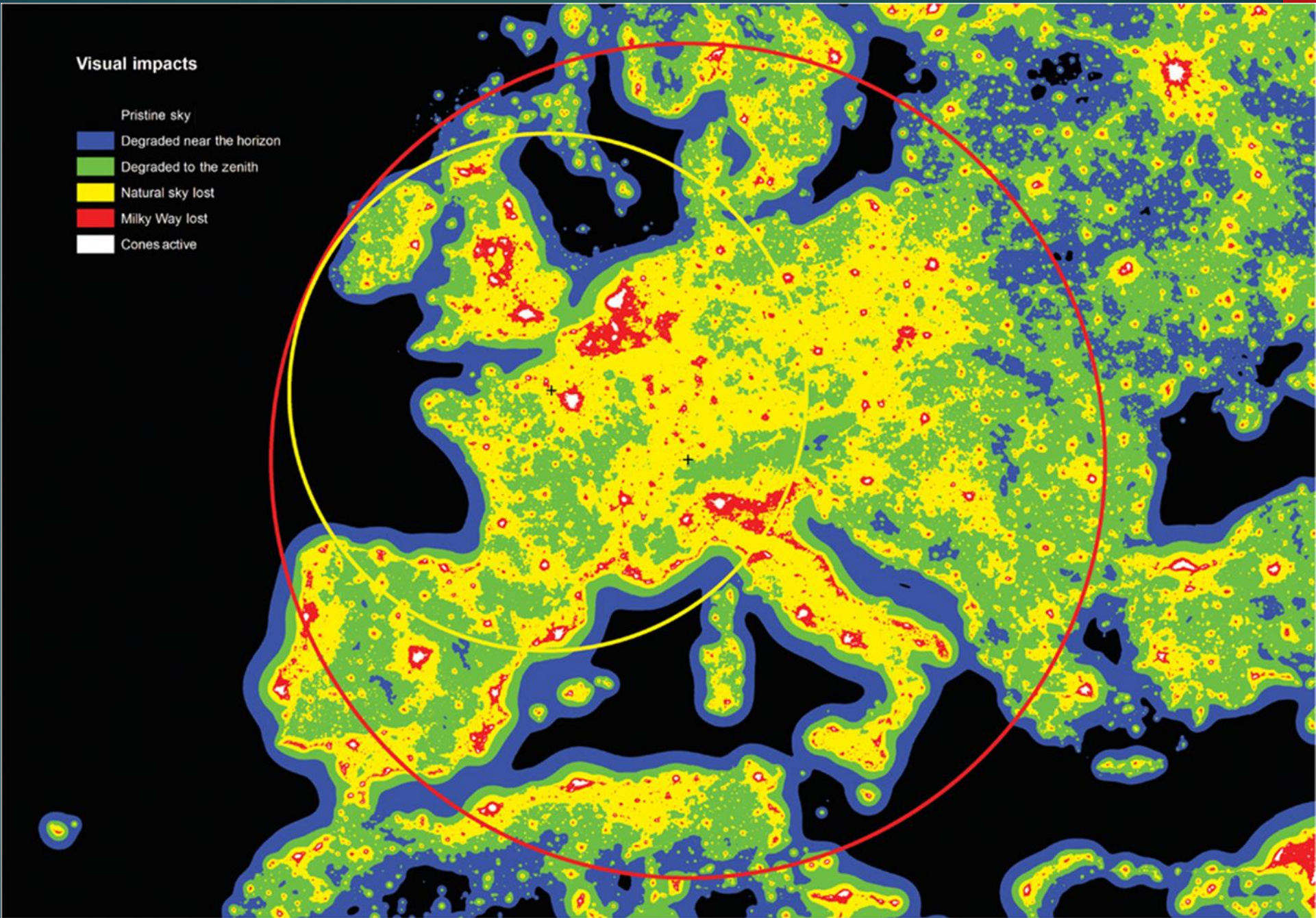
WWW.VVS.BE WWW.VVSCAPELLA.BE WWW.DROGENBERG.BE

Hemel-tergend & onbemind

- ▶ Wat is het verschil tussen *Brussel, Grote Markt*, en *Grandpré, 'la Talma'*? 'hemeltergend' '5000 sterren'
- ▶ Visuele indruk van de "Vlaamse" sterrenhemel
- ▶ Lokale hinder, openbare verlichting, industrie & handel
- ▶ Vlaamse jeugd groeit op zonder besef van de sterrenhemel
- ▶ "Ontdekking" meestal op vakantie in het buitenland
- ▶ Visuele amateur-sterrenkunde "verbannen" naar donkergebieden

Visual impacts

- Pristine sky
- Degraded near the horizon
- Degraded to the zenith
- Natural sky lost
- Milky Way lost
- Cones active

M65, 66
300s
ISO400
F4
SQM 20,30

Astrofotografie

Impact op belichtingstijden, hemelachtergrond, contrast

Panorama versus DeepSky
Smalband & LED

Professionele observaties in België quasi verdwenen

Amateurs zetten remote sterrenwachten op in Frankrijk, Spanje, Chili

Donker aan het einde van de tunnel?

- ▶ Bewustwording! Impact op nacht-ecologie, studies
- ▶ Publicaties in de mainstream media
- ▶ Lichthinder als milieuklacht
- ▶ Doven en dimmen (bvb E40 Boutersem)
- ▶ LED omschakeling
  - ▶ Betere armaturen, lagere verlichtingniveaus, dimmen
  - ▶ Omschakeling bedrijfsterreinen naar LED

Wat doen we eraan?

- ▶ Openbare verlichting: moeilijk
- ▶ Lokale lichtbronnen (industrie, commerciële verlichting)
  - ▶ Vorm een vereniging
  - ▶ Creëer bekendheid en draag bij aan de maatschappij
  - ▶ Verspreid “de boodschap”
  - ▶ Praat met bedrijven
  - ▶ Maak referentiepanorama's (voor latere vergelijkingen)
  - ▶ Check het publiek omgevingsloket en plaats bezwaren

